

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5Tos/66/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918010277
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6918010277.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M., a sudcov Mgr. Jána Bednára a JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD., v trestnej veci odsúdeného L. U., pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona a iné, prejednal na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29. júna 2021 v Banskej Bystrici sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/49/2018 zo dňa 22. apríla 2021, a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušuje uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/49/2018 zo dňa 22. 04. 2021 a ukladá okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Predseda senátu Okresného súdu Rimavská Sobota uznesením sp. zn. 4T/49/2018 zo dňa 22. 04. 2021 podľa § 52 ods. 1 Trestného zákona vyslovil, že odsúdený L. U. sa v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody neosvedčil, a trest uložený mu rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/49/2018 zo dňa 21. 06. 2018 vo výmere 3 rokov vykoná.

Podľa § 52 ods. 5 Trestného zákona s poukazom na § 48 ods. 1. ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol odsúdený na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odsúdený sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu v podstate tým, že súd prvého stupňa rozhodol na základe neúplného zistenia skutočného stavu veci, nevyžiadal si obligatórne dôkazy a to hodnotenie jeho osoby z miesta trvalého bydliska, hodnotenie od zamestnávateľa a ani odpisy z registra trestov a priestupkov. Okrem predvolania, ktoré podľa súdu neprevzal v odbernej lehote, sa o zabezpečenie jeho prítomnosti na verejnom zasadnutí súd iným zákonným spôsobom nepokúsil, a tak mu bolo odňaté právo na obhajobu a spravodlivé rozhodnutie. Ďalej uviedol, že počas skúšobnej doby viedol riadny život, nedopúšťal sa žiadnej protispoločenskej činnosti, trestne stíhaný nebol a taktiež nemal žiadne priestupky. Počas skúšobnej doby sa preukázateľne zamestnal, ako mu to bolo nariadené okresným súdom, o čom ako dôkaz predložil pracovnú zmluvu, na čo okresný súd pozabudol a v odôvodnení rozhodnutia to vôbec neuviedol, a od zamestnávateľa si nevyžiadal hodnotiacu správu, pričom by zistil, že si riadne, čestne a zodpovedne plní svoje pracovné povinnosti. Prvostupňový súd taktiež v odôvodnení rozhodnutia neuviedol, či si vyžiadal odpis z registra trestov, evidenciu priestupkov, hodnotenie z miesta bydliska, a ak áno, ako sa s týmito dôkazmi vysporiadal. Podľa jeho názoru ak by súd takýmito dôkazmi disponoval, pri ich komplexnom vyhodnotení je predpoklad, že by dospel k záveru, že napriek priebežným správam probačného a mediačného úradníka spĺňa podmienky na vyslovenie záveru, že sa v skúšobnej dobe osvedčil, prípadne by zvažoval aplikáciu § 52 ods. 1 písm. a), b), c) Trestného zákona a primerane mu predĺžil probačný dohľad, prípadne uložil primerané obmedzenia a povinnosti, alebo kontrolu technickými prostriedkami. Záverom uviedol, že súd sa nezaoberal ani jeho rodinnou situáciou, a v tomto

smere si tiež nezabezpečil žiadne dôkazy. Inak by zistil, že sa vzorne stará o družku, ktorá je na materskej dovolenke, a o dve maloleté deti, pričom jeho syn trpí dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom, ktorý si vyžaduje osobitnú starostlivosť pre chronické ochorenie dolných dýchacích ciest. Poukázal na to, že on je jediným žiteľom rodiny. Je pravda, že ku probačnej a mediačnej úradníčke sa dostavil iba jedenkrát a na ostatné predvolania sa nedostavil. Je mu to úprimne ľúto, avšak bol v domnení, že keď sa preukázateľne zamestnal a riadne sa staral o svoju rodinu a nedopustil sa žiadnej trestnej činnosti, že tieto skutočnosti budú postačovať na jeho osvedčenie v skúšobnej dobe. Je preto na mieste otázka, či samotné nedostavenia sa na predvolania ku probačnej a mediačnej úradníčke, avšak za súčasného splnenia všetkých ostatných podmienok, ktoré mu súd uložil, vrátane vedenia riadneho života a bezúhonnosti, dáva spoľahlivý a spravodlivý základ na to, aby súd mohol vysloviť záver, že sa v skúšobnej dobe neosvedčil. Na základe uvedeného preto požiadal, aby krajský súd napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Ku sťažnosti odsúdený zároveň pripojil pracovnú zmluvu, posudok o dlhodobo nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa a rodné listy detí.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako nadriadený orgán, skúmal, či bola sťažnosť odsúdeného podaná včas, či bola podaná oprávnenou osobou, a či nedošlo k späťvzatiu sťažnosti alebo k vzdaniu sa práva podať sťažnosť.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Postupom podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia a po preskúmaní trestného spisu krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou, a je aj dôvodná.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého uznesenia a celého spisového materiálu zistil, že odsúdený L. U. bol rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/49/2018 zo dňa 21. 06. 2018 uznaný za vinného zo spáchania zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, s podmiennečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu vo výmere 3 rokov s probačným dohľadom, za súčasného uloženia povinnosti zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie. Skúšobná doba podmiennečného odsúdenia začala plynúť dňa 22. 06. 2018 a uplynula dňa 22. 06. 2021. Zo správy probačného a mediačného úradníka zo dňa 24. 04. 2020 vyplýva, že odsúdený bol na výkon probačného dohľadu predvolaný 5 krát, dostavil sa len raz, a to dňa 25. 02. 2019, pričom od uvedeného dátumu na predvolania, ktoré mu boli riadne doručené, nereagoval, a na probáciu sa nedostavil. Vzhľadom k tomu, že odsúdený sa nepodroboval probačnému dohľadu, probačný dohľad u neho neplní svoj účel. Z poslednej správy probačného a mediačného úradníka zo dňa 15. 02. 2021 je zrejmé, že celkovo bol odsúdený na výkon probácie predvolávaný 7 krát, posledné dve predvolania mu boli doručované prostredníctvom polície, ktoré riadne prevzal, a napriek tomu sa na probáciu nedostavil, preto u neho probačný dohľad neplní svoj účel. Krajský súd ďalej zistil, že predvolanie na verejné zasadnutie na deň 22. 04. 2021, na ktorom okresný súd nariadil odsúdenému nepodmiennečný trest, odsúdený v odbernej lehote neprevzal a na verejné zasadnutie sa nedostavil.

Pre to, aby mohol súd vysloviť, že sa odsúdený počas plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia osvedčil, musí byť splnená zákonná podmienka uvedená v § 52 ods. 1 Trestného zákona, a to vedenie riadneho života. Vedením riadneho života v skúšobnej dobe pritom treba rozumieť najmä dodržiavanie právnych noriem, plnenie pracovných, rodinných a ďalších občianskych povinností. Znakom riadneho života je i beztrestnosť, hoci nemusí samo o sebe vždy znamenať, že podmiennečne odsúdený vedie riadny život a naopak. Dôvodom na rozhodnutie, že trest, ktorého výkon bol podmiennečne odložený, sa vykoná, je nielen skutočnosť, že podmiennečne odsúdený spáchal v skúšobnej dobe ďalší trestný čin, ale aj skutočnosť, že inak nežil riadnym životom, alebo nevyhovел uloženým podmienkam. Jedným zo základných znakov riadneho života je teda dodržiavanie právnych noriem.

Na základe vyššie uvedených skutočností krajský súd dospel k záveru, že okresný súd vo veci rozhodol predčasne, keď nariadil odsúdenému L. U. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov. Je síce pravda, že odsúdený sa na probačný dohľad dostavil len jedenkrát, čo aj sám potvrdil, avšak táto skutočnosť sama o sebe, bez zohľadnenia a vyhodnotenia ostatných skutočností podstatných pre rozhodnutie o tom, či odsúdený počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia viedol riadny život, nemôže bez ďalšieho odôvodňovať nariadenie nepodmienečného trestu. Ako uviedol odsúdený v podanej sťažnosti, okresný súd si pri rozhodovaní o premene trestu nevyžiadal žiadne ďalšie správy na obžalovaného (z miesta trvalého bydliska, z príslušného OO PZ), nevyžiadal si odpis registra trestov odsúdeného, ani výpis z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR, teda nemohol komplexne posúdiť splnenie podmienky vedenia riadneho života zo strany odsúdeného. Odsúdený pritom zrejme počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia nespáchal žiadny ďalší trestný čin, ani priestupok, a ako je zrejmé z predloženej pracovnej zmluvy, počas skúšobnej doby sa aj zamestnal, teda splnil aj súdom uloženú povinnosť v zmysle § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona (teraz § 51 ods. 4 písm. k) Trestného zákona). Krajský súd tiež považuje za potrebné uviesť, že okresný súd o premene trestu rozhodoval dňa 22. 04. 2021, teda ešte pred uplynutím skúšobnej doby, teda za predpokladu, ak by posúdil všetky podstatné okolnosti dôležité pre rozhodnutie, mohol odsúdenému prípadne aj v zmysle § 52 ods. 1 Trestného zákona predĺžiť probačný dohľad, uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo povinnosti, alebo nariadiť kontrolu technickými prostriedkami. Okresný súd však namiesto posúdenia vyššie uvedených skutočností nariadil odsúdenému nepodmienečný trest odňatia slobody. Takéto rozhodnutie okresného súdu sa potom javí ako predčasné, pre odsúdeného neprimerane prísne a aj v rozpore so zásadami pre ukladanie trestov.

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností preto senát krajského súdu po zohľadnení všetkých okolností prípadu zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Úlohou okresného súdu preto bude zabezpečiť účasť odsúdeného na verejnom zasadnutí, aby tento ozrejmil dôvody, pre ktoré sa nedostavoval k probačnému a mediačnému úradníkovi, vyžiadať si správy na odsúdeného vrátane odpisu registra trestov a výpisu z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR, prípadne si pripojiť aj spis Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 1Pr/47/2018, a až po vykonaní a vyhodnotení uvedených dôkazov bude môcť vo veci náležite rozhodnúť, pričom lehota pre rozhodnutie o osvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia uplynie dňa 22. 06. 2022.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.